

Scenariusz lekcji języka polskiego

Temat: Sylwetka wroga

Autor: Jolanta Banasiewicz

Przedmiot, klasa: język polski, szkoła podstawowa kl. 6, 7, 8

Cel główny: wprowadzenie uczniów w świat literatury i wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru utworów literackich

Cele operacyjne

Uczeń:

- dobiera przykłady do argumentów, tworzy wypowiedź argumentacyjną;
- uzasadnia zdanie, wyciąga wnioski;
- wyjaśnia znaczenie pojęcia „stereotyp”;
- efektywnie współpracuje w parze, grupie.

Metody i formy: metoda podająca (wykład informacyjny, objaśnienie), metoda zajęć praktycznych (zadanie dla grup), metoda aktywizująca (burza mózgów), praca zbiorowa jednolita, praca indywidualna, praca w parach, praca w grupie

Środki dydaktyczne, pomoce: picturebook pt. „Wróg” D. Cali, S. Bloch i scan picturebooka, zadanie dla uczniów, tabliczki (zalamowane białe kartki A4) , patyczki ok, weryfikarty (karty do informacji zwrotnej), tablica multimedialna

Czas trwania zajęć: 45 min.

Tok zajęć:

1. Zapoznanie uczniów z celem lekcji.
Podanie tematu lekcji i zapisanie go na tablicy.
Zapoznanie uczniów z kryteriami sukcesu i omówienie ich.

Kryteria sukcesu:

- *dobieram przykłady do argumentów i redaguję wypowiedź argumentacyjną*
- *wiem, co oznacza pojęcie: stereotyp*
- *efektywnie współpracuję w parze, w grupie*

2. Wprowadzenie do tematyki lekcji.
Nauczyciel prezentuje uczniom książkę „Wróg” i wyjaśnia, czym jest picturebook. Zwraca uwagę na wydawnictwo i rekomendację Amnesty International, przybliża działalność tej organizacji. Informuje, że książka będzie głównym środkiem dydaktycznym na lekcji.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

3. Praca z picturebookiem.

Nauczyciel wyświetla na tablicy multimedialnej przygotowany skan pierwszych dwóch stron picturebooka. Zatrzymuje się na stronie drugiej i odczytuje głośno zdanie: „**Jest wojna**”.

Uczniowie na swoich tabliczkach zapisują skojarzenia związane z wojną (np. śmierć, żołęgi, żołnierze). Następnie podnoszą tabliczki do góry.

Nauczyciel głośno odczytuje propozycje uczniów. Odwołuje się do lektury obowiązkowej pt. „Kamienie na szaniec” A. Kamińskiego. Przywołuje obraz wojny ukazany w lekturze. Następnie odnosi się do picturebooka i zwraca uwagę na zastosowaną na tej stronie kolorystykę i brak ilustracji.

Nauczyciel wyświetla na tablicy kolejne strony książki, które są zapowiedzią treści picturebooka. Odczytuje tekst. Zatrzymuje się na ilustracji z napisem: „**Są wrogami**”.

Uczniowie na tabliczkach zapisują rzeczowniki nazywające uczucia, jakimi kierują się wrogowie (np. *nienawiść, bojaźń, strach*). Uczniowie podnoszą tabliczki do góry.

Odczytanie propozycji uczniów.

Zdefiniowanie określenia „wróg” (kim jest? co oznacza to słowo?).

Nauczyciel za pomocą patyczków losuje uczniów do odpowiedzi.

Nauczyciel wyświetla kolejne strony książki i głośno odczytuje tekst. Zatrzymuje się na zdaniu: „**Instrukcja tak opisuje wroga**”.

4. Praca w grupach.

Nauczyciel dzieli uczniów na grupy 3- osobowe, rozdaje uczniom zadanie.

Zadanie dla uczniów

Otrzymaliście zestaw sformułowań z instrukcji opisującej wroga. Każde zdanie zapisane jest na oddzielnej kartce. Przeczytajcie je uważnie. Zastanówcie się i przedyskutujcie, które sformułowanie stanowi tezę, a które zdania to argumenty i przykłady. Wskażcie tezę, następnie do tezy dobierzcie argumenty, a do nich przyporządkujcie przykłady.

Powodzenia!

Jest okrutny.

Jest dziką bestią.

Nie zna litości.

Spali lasy.

*Zatruje wodę.
Zabija kobiety i dzieci.
Wróg nie jest człowiekiem.*

Głośne sprawdzenie poprawności wykonanego zadania. Nauczyciel za pomocą patyczków losuje uczniów do odpowiedzi. Wspólne zredagowanie krótkiej wypowiedzi argumentacyjnej.

Wróg nie jest człowiekiem. Jest dziką bestią i nie zna litości, ponieważ zabija kobiety i dzieci. Jest okrutny, gdyż zatruje wodę i spali lasy.

5. Podsumowanie zajęć.

Prowadzący odczytuje zdanie, które stanowi zwrot akcji w książce i może być zaskakujące dla czytelnika:

„W tej instrukcji wróg, którego należy pokonać, ma moją twarz! Ale przecież ja taki nie jestem.”

Pogadanka – uczniowie odpowiadają na poniższe pytania, które nauczyciel wyświetla na tablicy:

Dlaczego uważamy kogoś za wroga?

W czym są podobni do siebie: bohater i wróg?

Czy bohater zmienił swój stosunek do wroga, kiedy znalazł jego instrukcję?

Co zawierała instrukcja i czym się okazała?

Czy w życiu należy kierować się stereotypami? Co oznacza to słowo?

6. Sprawdzenie przez prowadzącego realizacji zakładanych celów lekcji w odniesieniu do kryteriów sukcesu przy pomocy weryfikart.

Ocena pracy uczniów. Samoocena uczniów (światła).

7. Podanie pracy domowej.

Napisz zakończenie historii przedstawionej w książce „Wróg”. Zastosuj narrację pierwszoosobową (nauczyciel na następnej lekcji odczytuje zakończenie książki).

Bibliografia:

Cali D., Bloch S., *Wróg*, Poznań 2014

Źródła internetowe

Propozycja ewaluacji:

Do ewaluacji można wykorzystać pomoce OK: weryfikarty, tabliczki.

Weryfikarty (edukacja dla efektów) to zestaw 32 kart, które umożliwiają przeprowadzenie rundy podsumowującej lekcję i ułatwiają uczniom wyrażanie swoich opinii. Zastosowanie ich jest ciekawym sposobem na zweryfikowanie wiedzy zdobytej na lekcji. Zestaw kart zawiera różne stwierdzenia, więc uczniowie nie sugerują się odpowiedziami poprzedników.

Podczas zajęć pomocnym dla nauczyciela i atrakcyjnym dla uczniów narzędziem aktywizującym są tabliczki, czyli zalaminowane białe kartki formatu A4, po których można pisać pisakami zwykłymi lub przeznaczonymi do tablic suchościeralnych. Korzystając z nich, nauczyciel uzyskuje natychmiastową diagnozę poziomu zrozumienia zadania i sprawdza wiedzę całej klasy. Każdy z uczniów jest zmuszony do poszukiwania odpowiedzi na pytanie, przez co zwiększa się jego zaangażowanie w naukę. Używając tabliczek na lekcji, eliminujemy sytuacje, kiedy rozmawiamy zazwyczaj z tymi samymi osobami, zawsze aktywnymi i zgłaszającymi się do odpowiedzi.

Uwagi o realizacji:

Warto wprowadzić uczniów w świat współczesnej literatury, wykorzystując picturebooki, które mogą skutecznie zachęcić ich do częstszego sięgania po książki inne niż lektury obowiązkowe.

Picturebook „Wróg” możemy wykorzystać przy poruszaniu tematyki związanej ze stereotypami, tolerancją, poszanowaniem drugiego człowieka. Proponuję zeskanowaną książkę wyświetlić na tablicy multimedialnej, co znacznie ułatwi pracę na lekcji zarówno nauczycielowi jak i uczniom.